

## **Interpellation av Per Rosencrantz (M) till borgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående åtgärder för att öka intresset för gymnasiala yrkesprogram**

I samhället idag finns en växande grupp som står långt ifrån arbetsmarknaden, samtidigt som både näringslivet och den offentliga sektorn upplever en omfattande kompetensbrist. En bidragande orsak är att alltför få ungdomar väljer en gymnasial yrkesutbildning.

Yrkesprogram på gymnasial nivå är högt efterfrågade när svenska företag rekryterar. Trots detta är det en stor brist på yrkesutbildade, en situation som väntas förvärras när många yrkesarbetare går i pension. Enligt Svenskt Näringslivs senaste rekryteringsenkät upplever 70 procent av företagen i Stockholms län svårigheter med rekrytering, och var fjärde försök misslyckas.

Enligt SCB har andelen arbetsgivare som rapporterar brist på gymnasialt yrkesutbildade ökat markant under det senaste decenniet. I hela Sverige läser ungefär 30 procent av en årskull en yrkesinriktad gymnasieutbildning, en siffra som behöver öka till 40 procent för att täcka kompetensgapet. I Stockholms stad är det endast drygt 10 procent av gymnasieeleverna som studerar på yrkesprogram, en andel som behöver ökas avsevärt för att minska både kompetensbristen och ungdomsarbetslösheten i regionen.

För individen innebär yrkesutbildningar flera fördelar. Först och främst ökar chansen att snabbt få arbete efter examen, tack vare väl utvecklade samarbeten med näringslivet. Dessutom visar en studie från Malmö Universitet att yrkesprogrammets elever i genomsnitt tjänar 50 000 kronor mer per år än de som avslutat högskoleförberedande program. Yrkesutbildningar erbjuder även större flexibilitet eftersom de är högskoleförberedande, vilket ger eleverna möjlighet att antingen fortsätta studera eller börja arbeta direkt. För de som väljer en studieförberedande väg finns inte samma valfrihet, utan de måste ofta genomgå ytterligare utbildning för att lära sig ett yrke. Ytterligare en fördel med yrkesutbildning är möjligheten att starta eget företag, en attraktiv väg för många unga som värdesätter självständighet och entreprenörskap.

### **Mot denna bakgrund önskar jag ställa följande frågor till borgarrådet:**

1. Med tanke på den låga andelen elever som väljer yrkesprogram i Stockholm, vilka konkreta åtgärder, till exempel öka attraktiviteten och statusen, avser Socialdemokraterna att vidta för att fler ska söka sig till programmen?
2. Finns det planer på att stärka informationen och vägledningen till blivande elever och deras föräldrar om yrkesutbildningarnas fördelar, såsom goda inkomstmöjligheter, utmärkta jobbsikter direkt efter examen och möjligheten till fortsatta studier?
3. Hur planerar staden att samarbeta med lokala företag och branschorganisationer för att säkerställa att yrkesprogrammen är relevanta och uppdaterade med de färdigheter som efterfrågas på arbetsmarknaden?
4. Vilka specifika insatser görs för att förbättra och säkerställa kvaliteten och genomströmningen i yrkesprogrammen?

Avslutningsvis vill jag påpeka att Moderaterna står fast vid arbetslinjen och är starka förespråkare för yrkesutbildningar, inte enbart som en fråga om utbildningspolitik utan som en del av en bredare politik där låga skatter, företagsamhet och arbete prioriteras framför bidrag.

Tyvärr förs Socialdemokraterna i Stockholm en politik som kan uppfattas som motverkande, genom att höja skatter även på lägre inkomster, genom att inte fokusera tillräckligt på individens eget ansvar, och genom en bristande näringspolitik som har lett till en nedgång i Stockholms placering i Svenskt Näringslivs mätning gällande företagsklimat. Denna politik riskerar att ytterligare försvaga stadens attraktivitet för både företagare och unga som vill söka lyckan i vår stad.